

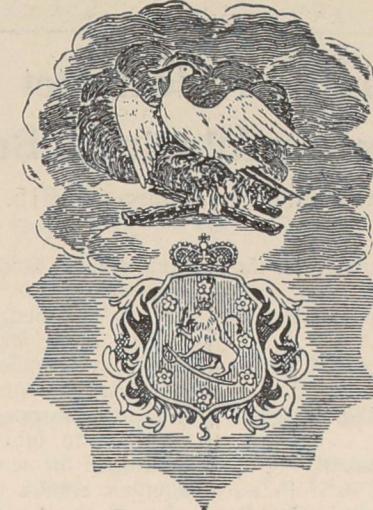
Uträkning på årliga inträdes afgifter i Stadernas Allmänna Brand-
taktsbolag för gården N:o 229 vid Östra Långgatan i 48 kvarterset och I. Stads-
delen af Kristinestad, tillhörig Handelsbeträdet Amalia Cederwall.

Kristianstad den 18 November 1913

Luthärs afgifter inbetalda d. XI²⁰ 1913

$$\frac{10}{1} \begin{matrix} 2 \\ 4 \end{matrix} \begin{matrix} 6 \\ 4 \end{matrix} \begin{matrix} 2 \\ 4 \end{matrix}$$

A. Mayer

BRANDSTODSFÖRENINGEN

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 33,903 till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Trettiotretusen sjuhundra (33,700) finska mark, nedannämnda byggnader på gården N:o 1/2 29 i 48de kvarteret och 1sta stadsdelen av staden Kristinestad tillhöriga fröken Elmalia Cedewall, samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt 24,600 försäkradt för 18,300 mark, till 120:12
 N:o 2 — 13,900 — 10,300 — 83:02
 N:o 3 — 4,500 — 4,000 — 29:76
 N:o 4 — 1,100 — 1,050 — 7:81
 Jort och N:o 5 blank — 200 — 150 — -:83

Nutidsvärde

N° 1 - Fmp	49,200
" 2	27,800
" 3	9,000
" 4	2,200
P. & pl.	400

Försäkringstagaren uppmärksamses
på att den försäkrade egendomen för när-
varande har ett större värde än det, som är
angivet i försäkringsbrevet, och att försäk-
ringstagaren är själfassuradör för skillnaden
mellan husens faktiska värde och deras för-
säkringsbelopp. Se §. §. 20 och 34 i bol.
reglemente.

Direktionen.

Summa årlig afgift i finska mark 241.54 penni. 1207.70

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar, som det för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland den 27 oktober 1885 utfärdade reglemente samt de den 17 december 1891, den 11 november 1897, den 4 oktober 1900, den 15 oktober 1903, den 28 juli 1909 och den 17 augusti 1915 däriför fastställda ändringar bestämma, att vara gällande från klockan 6 e. m. den 10 i den här månaden, hvar emot det för egendomen tidigare under N:o utfärdade brandbrevet annulleras.

Helsingfors, den 16 september 1920.

Direktionen.

A. Blasius

Mann

**Utdrag ur reglementet för
Brandstodsföreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.**

Fastställd den 17 augusti 1915.

§ 3. Bolaget antager, med nedanförda undantag, till försäkring:

1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnat byggnads- och brandväsende;

2) stadsommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet af staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;

3) det, som i försäkrad hus finnes tak-, golf- eller väggfast, inbyggd eller inmurad; samt

4) till försäkrad hus hörande port, plank eller stakett.

Däremot antages icke till försäkring:

1) förfallet hus samt byggnad, som till följd af sitt byggnads- sätt är synnerligen eldfarlig;

2) teaterhus åfvensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inräntning;

3) industriell inräntning, där ej särskild anledning till försäkrings beviljande anses förekomma; samt

4) maskiner af hvad slag de vara må åfvensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälning hos vederbörande agent, även utan att föreskriften värdering eft rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinräntning försäkras, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörda anmälning skett. Men sedan arbetet slutförs eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkstälda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtövadt anmåla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värde, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinräntning försäkras, men befinnes den därstades försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, intekningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgat.

§ 9. År till försäkring anmåla egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då avvänndama handlingar blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen genom nedanförda värderingssättning försäkras, men befinnes den därstades försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, intekningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgat.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarerås åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdas.

För hvarje värdering erhåller säväl agent som värderingsmän enhvar af direktionen fastställdt arvode, som erlägges af försäkrings- tagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månaden efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningssättet, men är någon af dem jävgiv, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmåla syn och värdering i närvoro af agenten fodersammast verkställas af två af denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagaren arvode till af direktionen fastställdt belopp samt dessutom skälg reseskostnadsräntning.

§ 11. Åtnjötes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, bör dess bestämmande, där ej annan överenskommelse träffas, överlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare af slik formän sig begagna, anmåla därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännen utlättande och uppgive inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, hvarefter det åligger agenten, att dä försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härmed hos direktionen anmåla.

Skiljemännen tillsättas sälunda, att direktionen, själf eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sälunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en af dem, å hvilka de väljandes röster fallit.

Skiljemännen, hvilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmåla egendomen finnes, skola vara sakkunniga, välkända och på orten bosatta ojävgiva män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må här till utes.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträande och hvem densamma

skall drabba, länder till efterättelse utan rätt för parterna att den samma klandra.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmåla egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglement vidfogade tariff uträkna och särskilt för hvarje byggnad antekna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot kvitto inbetalit ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter af agenten jämte eget utlättande inom tre dagar till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiffens belopp jämväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inräntning anmåles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskilt för hvarje hus, upppta och innehålla uppgift jämväl om beskaffenheten af därtädes uppställda maskiner äfven som husets inredning. Agenten insänder genast handlingsar till direktionen, som därefter till besiktningens och värderingens förrättande utser en eller flera, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gällas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiffen, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämna, hvad han till agenten inbetalit utöver det af direktionen fastställda beloppet. Ar åter afgiffen af direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetalta det bristande beloppet till agenten, som därförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Ästundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiffen, vare därtill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då allt vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall åfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalta inträdesafgiffen samt vare från allt vidare förbindelse och ansvarsitet till bolaget, därförvid afven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiffen till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrättet inträdd.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värde, intill dess ärendet af direktionen sluttigen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgjorts; åliggande det likval försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskilt ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmåla kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underättad, vid äventyr att försäkringsrättet efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, även om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgivet.

Underläter försäkringssökande att erlägga den af direktionen bestämda förhöjning af inträdesafgiffen, åtnjute så länge underlätselen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiffen.

§ 19. Därest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles, åtnjötes med den af direktionen fastställda inträdesafgiff, vidtager försäkringsrättet så snart denne afgift af sökanden till agenten inbetalts, dä jämväl försäkringsbrevet till honom utgives.

§ 20. Har i bolaget försäkrat hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af två orten inträdd varaktig prisstegeing af arbete och byggnadsförnödenhet fällt högre värde än det, hvartill det är försäkrat, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som därför kan ifrågakomma, förfärs på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgat.

§ 21. Nedstötning af försäkringsbeloppet jämt motsvarande nedstötning af afgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afgifte ut bolaget för den del af värde, hvilken genom nedstötningen försvirrar. År lägenheten interknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedstötningen återstår, eller vise interkningshafvarens bifall till den åskade nedstötningen.

Oberoende af ägarens ansökan, må direktionen förordna till nedstötning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märlig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underättas och vare berättigad att, där han med nedstötningen icke åtnjötes, överlämna sakens pröfning och afgörande åt skiljemän, såsom i § 11 är sagdt.

§ 22. Har annan förändring i försäkrat hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tarifen förändras till förhöjning eller nedstötning af inträdesafgiffens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföld dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyrtusen mark eller därtöver. Nedstötning af afgiften sker likväl endast på försäkringstagarens därom gjorda anhållan.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna

N° 39903.

Lif.

Ank. den 13. 19 1920

Tillskottsförsäkring. 4512

Till försäkring i Brandstodsföreningens Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, anmäler undertecknade härmedelst åligggnaden i sin egande gjord och tunt N° 1/299 vid östra länggatan i 48:de kvarterset och Täta stadsdelen (N° 138 i III kvarteret) af Kristinestad, hvilka åliggander härparinna äro i konstalde bolag, under N° 39903, till försäkring emot eldhårdad antaue, men, nu genom stegrade material och arbetskontrader, erhållit högre värde.

Terrilen innehåller 558,1 kvadratmeter i arialvind, den norra sidan är 26,43 meter emot tuntens norra del, västra sidan är 20,78 meter emot tuntens N° 34 (133), södra sidan är 26,43 meter emot tuntens N° 27 (137) och västra sidan 21,53 meter emot östra länggatan, som är 6,85 meter bred, har brunn med yttre vatten tillgång sum försedd med följande brandredskaps: en spultavle slängspikta, tre brandstolar, två brandhakar och två brandanlägare.

Värde i mark	Åligggnaderna, som till försäkring anmäles och hvilkas läge, tidigare ingifven plantekning, närmare utvisar, är följande.	Värde i mark
6400. 49200	Huset: $12,62 \times 5,34 \times 6 = 385,0 \text{ m}^3$ å 60 mks. 23100. verandan: $4 \times 3,8 \times 5 = 76,0 \text{ m}^2$ å 20 " = 1520	Byggnadens värde: 24600. 49200
3600. 27800	$15,74 \times 6,05 \times 3,5 = 278,1 \text{ m}^3$ å 50 mks. 13900. 27800	
500. 9000	$(19,65 \times 5,34) + (2,31 \times 3,6) = 113,2 \text{ m}^2$ å 40 mks. 4500. 9000	
50. 2200	$6 \times 4,6 = 27,6 \text{ m}^2$ å 40 mks. 1100. 2200	
40. 200	Inkärspart. förrändrat 100. 200	
10. 200	Plank. förrändrat 100. 200	
10.600 88600	Summa mark 44300. 88600	
6400. 49200	Sammandrag af förestående värden: Huset N° 1 24600. 49200	
3600. 27800	— N° 2 13900. 27800	
500. 9000	— N° 3. 4500. 9000	
50. 2200	— N° 4 1100. 2200	
40. 200	Inkärspart. förrändrat 100. 200	
10. 200	Plank. förrändrat 100. 200	
10.600 88600	Summa mark 44300. 88600	

Ntkur afvansspagna till försäkring anmälda buss,
finnes ej någon annan leggning på tanter.

Någon odjurlig inräddning finnes hvarken på tamten eller i dess närhet.

Trädgård eller träd fimes ej på taniten

Kristinestad den 9 september 1920

Tmalia Cedervall

froken

Sålunda besiktigat och värderat samt att
den i instrumentet upptagna brandredskaps-
firms i stället att tillgå och är i ~~böslag~~
skick, intyga: Kristinestad, den 9 sept 1920.

O. A. Stahle.

A. W. Starkey

F. L. Wipuri

I huset N:o 2 har hickes muren omväntrats till förening med baksidan, för husdrälls baktning, alla de äfriiga hasen, såväl som detta, matvara det af värderings nämnen åtta värde, bestyrker. Kristianstad, den 9 sept 1920

O. S. Stahle.

Sof god hand försäljning betecknat i rörelse.	<u>N°1.</u>	<u>N°2.</u>	<u>N°3.</u>	<u>N°4.</u>	Port & planks afgiften	Årliga inräntes afgiften. Avgift för 1000 m³ förläggning betecknat i rörelse.
	6400. 24600. 18200	3600. 13900. 10300	500. 4000. 4000	50. 1100. 1050	50. 200. 150.	
18200	Huset N°1 till 4 ^{de} klassen För två våningar, åkas afgiften med 20% Summa				5 50.	5 50.
10300	Huset N°2 till 5 ^{te} klassen För sammanlänggnad med husen N°3 och 4 samt närbild till husen C & D, åkas afg. m. 30% Summa				6 20.	6 20.
4000	Huset N°3 till 5 ^{te} klassen För sammanlänggnad med N°2 och närbild till husen A, B & D, åkas afgiften med 20% Summa				6 20.	8 06.
1050	Huset N°4 till 5 ^{te} klassen För sammanlänggnad med N°2 och närbild till huset C, åkas afgiften med 20% Summa				6 20.	7 44.
150.	Inkörspart och planks till 4 ^{de} klassen Summa årlig inträdssavgift				5 50.	7 81.
Summa 33700 ✓	Kristinestad, den 9 september 1920 O. R. Skärle.				- -	941 54 ✓

Intrades af gifterne indstalt den 10 sept 1920

C. A. Sturtevant

eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgivits anmäle därom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken prövar om förändringen kan medgivs och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättas, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underläter försäkringstagare sådant, erlägge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma försakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämvil i förekommande fall föreskriva hus-egare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrätnings eller eldstad, som i fört försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara väldig, vid åventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gallande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljes erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslä den förhöjning i årsafgiften, som anses börja ega rum.

§ 24. Inom gården, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbär, nödigt antal stegar åvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrives åvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än ethundra ainars åstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning avvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gården, hvars åbyggnad består af större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrätning eller som är trångt bebyggt, åvensom egare af fabrik att anskaffa verksamme eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst ethundra mark för anskaffandet af den sálunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkonna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande därav, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsätts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Den syn, hvarvid även de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till gran- skap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvart tioende år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrätning hvart tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. åvensom på landet af två utat agenten utsedda sakkunniga och trovärdiga personer i närvär af agenten. Besiktningen och instrumentet däröver skall omfatta även den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blivit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola även därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfällig eller anledning förekomma till vidare upplysningsars införslande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föränleda.

I ersättning för sådan förändring skall af husegare till agenten samt hvardera biträdet erläggas af direktionen fastställdt arvode åvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgivningar oförändrat, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af trediska, på direktionens begär, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarav han har försäkringsrätt, eller endast för någon del af draf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därför stycka att gården eller lägenheten icke är med intekning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtlige intekningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift åvensom de extra afgifter, hvilke till följd af under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, liksom han är berättagid till ersättning af brandskada, som därunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmåles upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädt i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, då han i bolaget inträdt, inberäknad. Förhöjning å fört fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsaftifter inberäknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dävarande delegare, utan aseende å tiden då de inträd eller antalet af de inträdesaftifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till saga belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordas; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörda sig afgifter för fler år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetales fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålda afgifter skola, med undantag af inträdesaftiften för första året, hvareni särskildt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare sär för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försommar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetalas, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försäkringsaftiften i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskilt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehavare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, varé försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande intekningshafvare eller ny egar inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstående fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blivit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetalas den ogulna afgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egar eller intekningshafvare medels åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkrings bibeihållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtta till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhålls som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är försakrad genom självfa branden, eller åtgärder vidtagna för densamma slackning eller hämmando, åvensom skada i följd af åskslag eller explosion, även där antändning icke egt rum. Ersättning utgives likväl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militären krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientlig infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påfördta men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den branskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därömed hvars skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvärjämte det ålägger agenten att fodersammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvär förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmålda värderingsmän. Öfver förrättningen, hvarvid den branskadade själf eller genom ombud bör närvär, skall agenten genast uppsätta värderingsinstrument, upptagande brandskadan utsträckning å tomtom, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den branskadeersättning, som bör af bolaget utgivas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jämt i noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åtonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att fördörligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tillfälvtys kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller intekningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstår i det skick, att de befinner fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke givs, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kostta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinner i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hvadan altså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgivdes, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnjötes ej den branskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlärande och värdering, skall, där ej öfverenskommelse annorlunda träffas, saken af den missnöja hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock ålägger det den branskadade, i händelse han af en slik förmän vill sig begagna, att därunder anmäla hos direktionen eller agenten senast å åtonde dagen efter den, då värderingen eget rum.

Skiljemännen, hvilka tillsättas på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot förrätningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmäljan däröm ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifa, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöja underkasta detsamma pröfning af domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren även obegärt att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgat.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Fehar den brandskade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enhanda äventyr åligger det och honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. Å han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföld om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktligent utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därav.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningens utlätande eller skiljemännens dom skola af bolaget övertagas, varde därefter fordersammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i föreskriven ordning slutligen fastställd, skall detsamma så fort ske kan och senast inom två månader därefter till betalning utanordnas, och må därvid afdrag ske för till äventyrs oguldna inträde och extra afgifter med iakttagande därav, att, i händelse afgifter för två eller flera år sálunda på en gång erläggas, försäkringstagaren tillkommer fem procents årlig ränta å den del af förenämnda afgifter, som icke till betalning förfaller.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälla, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalet tid står två år må dock icke utan bolagssämmmas begivande upptags.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskade egendomen icke är med intekning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock intekningshafvaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålls hvad emot den inteknade fordran svarar, hvilket till intekningshafvaren utgives, därest icke jáf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningensmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. År intekningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig intekningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgöva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalet, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Å den brandskades bestämmende och begäran beror i hvarje särskild fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt den brand, hvareigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller ejes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan också all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar värdlösitet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål väjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afgörande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslagen, hvareigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmåld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med intekning besväradt, njute intekningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såfram icke motsvarande be-

talning erhålls af annat brandförsäkringsverk eller från annan gälde-nären tillhörig egendom. Men i händelse intekningshafvare lagligen öfvertygas om att hafva själf anlagt eller genom grof värdösitet vållat branden, eller har han ejes icke varit i god tro vare även han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till intekningshafvaren utbetalat, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför uppklälla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna utas till agent eller suppleant, undfär konstituatorial af direktionen. Bemälde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna överenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnas förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallat delegarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar värdlösitet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktläte han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan även direktionen honom från hans befattnin entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fulgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämna. I början af hvarje månad eller oftare om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månader för bolagets räkning upburit, jämte en specifik företeckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det enda därefter till agenten återsändes, försedt med kasörrens kvitto och kamrarerans annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr af egen betalningskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månaden slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställd försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvareom fråga är, jämte det af kamrareren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna af granskningens förtgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förfall opa revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagssämmma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, även om ärendet icke upptagits i den om bolagssämmman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagssämmma anmåla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagssämmans början till direktionens skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, överlämnas till bolagssämmma, som eger meddela den rättelse, hvartill skål möjligen förefinnes.

§ 88. Har antalet löpande försäkringar minskats till ettusen eller därunder eller har det sammanräknade beloppet af den försäkrade egendomens värde nedgått till femtio miljoner mark eller därunder, och varder ej försäkringarnas antal och värde inom ett år uppbringadt öfver förenämnda belopp, skall bolaget upplösas och likvidation verkställas.

Har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande, utöfver reservfonden, extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift, måste under tjugo år eller längre tid af delägarena erläggas, ankommer det å bolagssämmma att besluta, huruvida bolaget skall tortfara med sin verksamhet eller upplösas. Beslut om bolagets upplösning gänge likväl ej i verkställighet, där ej vid en följande bolagssämma för detsamma afgivits minst två tredjedelar af de i frågans behandling deltagande bolagsmännens röster.

§ 89. Upplösas bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.

Fördelning af tilläventyrs uppkommen behållning skall ske i förhållande till de för hvar delägare då uppdebiterade inträdesafgifter.

omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken prövar om förändringen kan medgivvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underläter försäkringstagare sådant, erlägge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälän skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stagdade påföldj.

Direktionen må jämväl i förekommende fall föreskriva hus-egare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inräffning eller eldstad, som i fört försäkrad hus obehörigen tillkommit och prövs vara vådlig, vid äventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gården, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbär, nödigt antal stegar åvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en vänning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs åvensom lägenhet på landet, hvarefter finnes på mindre än ethundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggningen, bör dessutom vara försedd med en ändamälsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommende fall efter pröfning avfika i så mätto, att direktionen må ålägga egare att gård, hvars åbyggnad består af större och dyrkande hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inräffning eller som är trängt bebyggd, åvensom egare af fabrik att anskaffa verksammare eldläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst ethundra mark för anskaffandet af den sálunda nödig ansedda redskap, om hvars befinlighet och duglighet bevis icke förfinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande däraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldläckningsredskap är behörige vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid även de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i häxende till gran-skap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålida värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. åvensom på landet af två utaf agenten utsedda, sakkunniga och trovärdiga personer i närvägo af agenten. Besiktningen och instrumentet därförver skall omfatta även den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola även därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningsars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranledas.

I ersättning för sådant förrättning skall af husegare till agenten samt hvardera biträdet erläggas af direktionen fastställdt arvode åvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösan för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgivningar förändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af trediska, på direktionens begär, hos vederbörande utmäts.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvaraf han har försäkringsrätt, eller endast för någon del däraf, givs genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med interkning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtlige interkningshavare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadag inträdes- eller årsafgift åvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därförvarna inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunter öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkrad hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstörs försäkrad egendom på sätt uti § 32 omförmåles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänns honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädt i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, då han i bolaget inträdt, beräknad. Förhöjning af fört fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, upp-debiterade men till betalning icke förfallna försäkringsaftifter in-

beräknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, ärö alla dåvarande delegare, utan aiseende å tiden då de inträfft eller antalet af de inträdesaftifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringata till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegera affordas; ej heller inträdesaftift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än halften de års afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afförra sig afgifter för flera år, eger han tillgorräkna sig för hvad sálunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålida afgifter skola, med undantag af inträdesaftifter för första året, hvareom särskilt är stadt-gadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetalta, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämta denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskilt stadt-gadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat af egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rätsinnehavare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, varje försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande interkningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det af genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underträdde, inbetalta den ogulna afgiften med sex procent ränta från förfalloden. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsrätten i samma förhållande nedslatt, så fram icke ny egare eller interkningshavare medelst åtgåen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibeihållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtta till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhålls som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, enhav skadan är försäkrad genom själva branden, eller åtgärder vidtagna för densamas släckning eller hämmande, åvensom skada i följd af åskslag eller explosion, även där antändning icke egt rum. Ersättning utgives likäl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientligt infall, uppor, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påfördta men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskada egendomens värde, samt vare för denne del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämnna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att fodersammast å stället för anstalta besiktning och värdering som i agentens närvägo förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmålida värderingsmän. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskada ejid själv eller genom ombud bör närvägo, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandskadas utsträckning å tomtens, beskaffenheten af brandskadan därtädes samt beloppet af den brandskade-sättning, som bör af bolaget utgivnas för hvarje särskild del af åbyggningen. Detta instrument jämta en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördjlig granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshavarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkrad hus nedbrunnit eller så förstörts, att densamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventrys kvarblifvit och utbetalas till försäkrings- eller interkningshavare med tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstår i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke givs, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kost. Men skulle det, som af försäkrad hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hyдан, vadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgives, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskada eller direktionen med besiktningsmännen utlåtande och värdering, skall, där ej överenskommelse annorlunda träffas, saken af den missnöja hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den brandskada, i händelse han af en slik förmän vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, där värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsätts på sätt uti § 11 är stadt-gadt, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, där i missnöje emot förrättningen anmälas, och gälle om skiljemännen dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifa, men förstid de om brandskade-sättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunfts, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada

bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma pröfning af domstol eller, om direktionen och försäkringstagaren ärom äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren även obetragt att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äventyr åligger det dock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandräger sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktlig utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därav.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännens utlätande eller skiljemännens dom skola af bolaget öfvertagas, varde därefter fordersammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskriven ordning slutligen fastställdt, utbetalas ersättningen ofördröjlingen efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oglunda inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, där afgifter för två eller flera år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälla, må medel för ändamålet af direktionen uppållas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med intekning till säkerhet för fodran besvärad, eller ock intekningshafvaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålls hvad emot den inteknade fodran svarar, hvilket till intekningshafvaren utgives, därest icke jäf emot fordans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningssmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är intekningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig intekningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifa medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åliggia. Af den brandskadades bestämmende och begärana beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppåtliggen anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdlösitet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemåsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därför vunnit befrielse, eller och aflidit före dess afgångande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmåld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsåda skadats eller förstörts, med intekning besväradt, njute intekningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fodran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såfram icke motsvarande betalning erhålls af annat brandförsäkringsverk eller från annan gälde nären tillhörig egendom. Men i händelse intekningshafvare lag-

ligen öfvertygas om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdlösitet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning. För hvad bolaget i dessa fall till intekningshafvaren utbetalat, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelägarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna överenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnas förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delägarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdlösitet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssa, eller uraktlater han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månader för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kassören kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månaden slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställd försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfstra afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förförfall af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmande början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skål möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeständets nedgång sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller därunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugo år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likvä尔 ej till verkställighet, därest icke detsamma vid en följdande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplösas bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.